

سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
معاونت آموزش و ترویج کشاورزی

دستورالعمل

هفته انتقال یافته‌های تحقیقاتی

دفتر ترویج دانش و فن آوری کشاورزی

۱۴۰۰

دستورالعمل ترویجی ۸۹۶

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
معاونت آموزش و ترویج کشاورزی

دستورالعمل

هفته انتقال یافته‌های تحقیقاتی

تهیه و تدوین:

رمضانعلی قباخلو، حسین پیری، مسعود پیروشعبانی، جواد قاسمی،
غلامرضا ضیایی، علی اصغر پالوچ و سیدمسعود سیدی نیاسر

دفتر ترویج دانش و فن آوری کشاورزی

۱۴۰۰

عنوان و نام پدیدآور	دستورالعمل هفته انتقال یافته‌های تحقیقاتی / تهیه و تدوین رمضانعلی قباخلو...! و دیگران!؛ سرویراستار ترویجی نصیبه پورفاتح؛ ویراستار ادبی مهشید شیرمحمدلو؛ تهیه شده در معاونت آموزش و ترویج کشاورزی، دفتر شبکه دانش و رسانه‌های ترویجی.
مشخصات نشر	تهران: سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، معاونت آموزش و ترویج کشاورزی، نشر آموزش کشاورزی، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	۲۰ص.
شابک	۹۷۸-۹۶۴-۵۲۰-۹۹۰-۰
وضعیت فهرست نویسی	فیبا
یادداشت	تهیه و تدوین رمضانعلی قباخلو، حسین پیری، مسعود پیروشعبانی، جواد قاسمی، غلامرضا ضیایی، علی اصغر پالوچ، سیدمسعود سیدی نیاسر.
موضوع	کشاورزی -- ایران -- ترویج Agricultural extension work -- Iran -- ترویج -- تحقیق Agricultural extension work -- Research -- Iran
شناسه افزوده	قباخلو، رمضانعلی، ۱۳۴۷-
شناسه افزوده	سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی. دفتر شبکه دانش و رسانه‌های ترویجی
شناسه افزوده	سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی. معاونت آموزش و ترویج کشاورزی. نشر آموزش کشاورزی
رده بندی کنگره	۵/۵۴۴/۵
رده بندی دیویی	۶۳۰/۷۱۵۰۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی	۸۷۷۰۴۶۶
اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیبا	

ISBN: 978-964-520-990-0

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۵۲۰-۹۹۰-۰

عنوان:	دستورالعمل هفته انتقال یافته‌های تحقیقاتی
کمیته راهبری:	علی اکبر مؤیدی، سید کریم موسوی، عبدالله موموندی و جواد قاسمی
تهیه و تدوین:	رمضانعلی قباخلو، حسین پیری، مسعود پیروشعبانی، جواد قاسمی، غلامرضا ضیایی، علی اصغر پالوچ و سیدمسعود سیدی نیاسر
مدیر داخلی:	ویدا همتی
سرویراستار ترویجی:	نصیبه پورفاتح
ویراستار ادبی:	مهشید شیرمحمدلو
طراحی و صفحه‌آرایی:	نرگس بهادر
ناشر:	نشر آموزش کشاورزی
تهیه شده در:	معاونت آموزش و ترویج کشاورزی، دفتر شبکه دانش و رسانه‌های ترویجی
شمارگان:	محدود
نوبت چاپ:	اول، ۱۴۰۰

مسئولیت درستی مطالب با دفتر ترویج دانش و فن آوری کشاورزی است.

شماره ثبت در مرکز فن آوری اطلاعات و اطلاع رسانی کشاورزی ۶۱۲۶۲ به تاریخ ۱۴۰۰/۱۲/۱۸ است.

برای غنا بخشیدن به محتوای این دستورالعمل، لطفاً نظرها، انتقادات و پیشنهادهای خود را از طرق زیر با ما در میان بگذارید.
شماره تماس ۰۲۱-۶۶۴۳۰۴۴۱ | دورنگار ۰۲۱-۶۶۴۳۰۴۴۵

نشانی: تهران، خیابان آزادی، بین نواب و رودکی، پلاک ۲۰۵، معاونت آموزش و ترویج کشاورزی

تلفن: ۶۶۴۳۰۴۶۵ | تلفکس: ۶۶۴۳۰۴۶۴ | کد پستی: ۱۴۵۷۸۹۶۶۸۱

فهرست

عنوان صفحه

۵	پیشگفتار
۷	مقدمه
۹	۱- تعریف
۹	۲- هدف
۹	۳- موضوعات برنامه
۱۰	۴- نحوه اجرای برنامه
۱۱	۵- سطوح اجرای برگزاری برنامه
۱۲	۶- محل اجرای برنامه
۱۲	۷- نماینده زیربخش‌ها
۱۳	۸- شیوه برگزاری و زمان اجرای برنامه
۱۳	۹- محتوای قابل ارائه در برنامه
۱۳	۱۰- اطلاع‌رسانی برنامه
۱۴	۱۱- مخاطبان
۱۴	۱۲- گواهی تدریس
۱۵	۱۳- برگزاری برنامه هفته انتقال یافته‌های ملی
۱۷	۱۴- برنامه هفته انتقال یافته‌های استانی
۱۹	۱۵- نظارت و ارزیابی برنامه
۲۰	۱۶- اشاعه یافته‌ها

تحقق اهداف و مأموریت‌های ترویج کشاورزی، از طریق فرایندهای ارتباط اثربخش ممکن می‌شود که ابزار برقراری این ارتباط «روش‌های ترویجی» است؛ بنابراین، یکی از عوامل مؤثر بر کارایی و اثربخشی نظام ترویج، توانایی آن در انتخاب و به‌کارگیری مناسب روش‌های ترویجی به شمار می‌آید. روش‌های ترویجی به کلیه فعالیت‌ها و فنونی اطلاق می‌شود که مروجان برای ارتباط با مخاطبان خود به کار می‌بندند. روی هم رفته، روش‌های ترویجی را می‌توان در سه گروه انفرادی، گروهی و انبوهی دسته‌بندی کرد که از دیرباز، در نظام‌های ترویج کشاورزی دنیا و نیز کشور ما، طیف گسترده‌ای از این روش‌ها استفاده شده‌اند؛ البته این روش‌ها به تدریج و به فراخور نیازها و شرایط جدید، دستخوش تغییراتی از نظر بُروز روش‌های جدید و اهمیت نسبی آنها شده‌اند، به‌طوری‌که از اهمیت برخی از روش‌ها کاسته شده است و برخی از روش‌های نوین طراحی و استفاده شده‌اند. روش‌های انفرادی شامل برقراری ارتباط مستقیم و دوسویه بین مروج و بهره‌بردار است، به‌نحوی که بتوانند فقط با یکدیگر تفهیم و تفاهم کنند. از جمله روش‌های انفرادی می‌توان به ملاقات در خانه و مزرعه، ملاقات در اداره ترویج، تماس‌های غیررسمی، ارتباط تلفنی و ایمیل اشاره کرد که باتوجه به توسعه فن‌آوری‌های اطلاعات و ارتباطات، امروزه استفاده از

شبکه‌های مجازی نیز به این روش‌ها افزوده شده است. در روش‌های گروهی، مروج در ارتباط با گروهی از بهره‌برداران قرار دارد و می‌تواند هم‌زمان، به تعداد بیش‌تری از آن‌ها دسترسی پیدا کند. ازجمله این روش‌ها، می‌توان نمایش‌های طریقه‌ای و نتیجه‌ای، روز مزرعه، بازدید ترویجی، سایت‌های الگویی، جشنواره‌های ترویجی و کارگاه ترویجی را نام برد. روش‌های انبوهی (جمع‌ی) نیز در برگیرنده تمامی ابزارهایی است که در آن‌ها، با به‌کارگیری یک وسیله ارتباط جمعی مثل رادیو، تلویزیون، فیلم، روزنامه، مجله، نشریه، پوستر، نمایشگاه و مانند این‌ها، منبع پیام قادر به برقراری ارتباط می‌شود.

در دفتر ترویج دانش و فن‌آوری کشاورزی معاونت آموزش و ترویج کشاورزی، روش‌های ترویجی به‌طور مستمر پایش و ارزیابی می‌شوند و افزون بر بازبینی دستورالعمل‌های موجود، سعی بر آن است تا به فراخور شرایط و نیازهای جدید، روش‌های نوین معرفی و دستورالعمل‌های مربوطه تدوین شوند و در اختیار همکاران ترویج قرار گیرند. دستورالعمل حاضر، آخرین نسخه بازنگری‌شده است که خواهشمند است ضمن مطالعه دقیق، از آن در اجرای برنامه‌های ترویجی بهره گرفته شود. همکاران شما در این دفتر، آماده پذیرش هرگونه نظر، انتقاد و پیشنهاد در راستای اصلاح، تکمیل و بهبود این دستورالعمل در نسخه‌های آینده هستند.

مقدمه

واقعیتی به نام جهانی شدن در دنیای کنونی تحقق عملی یافته و دانش و اطلاعات بشری رشد فزاینده‌ای به خود گرفته است. بسیاری از کشورها، به واسطه برخورداری از ابزار و فن‌آوری‌های مدرن، دانش و اطلاعات را در قالب شبکه‌ها و سامانه‌های اطلاعاتی و ارتباطی در خدمت سازمان‌ها و نهادهای خود قرار داده‌اند. در این بین، افزایش روزبه‌روز جمعیت جهانی مسأله امنیت غذایی را به یکی از چالش‌های اساسی تبدیل کرده است و روش‌های سنتی کشاورزی دیگر پاسخ‌گوی نیاز غذایی جمعیت روبه نیست. یکی از لازمه‌های کشاورزی مدرن و کارآمد، فعالیت کنشگران عرصه کشاورزی برای سازمان‌دهی دانش و اطلاعات و به کارگیری آن است. بخش تحقیقات کشاورزی، یکی از کنشگران اصلی تولید دانش فنی متناسب و لازم بخش کشاورزی به شمار می‌رود که یافته‌ها و دستاوردهای این بخش، باید به شکل مناسب و هدفمند به بخش انتقال یافته و استفاده شود. در این راستا، اجرای برنامه هفته انتقال یافته‌های تحقیقاتی از جمله فعالیت‌هایی است که به شکل گسترده با همکاری نهادهای ترویج و تحقیق کشور در حال انجام بوده که دستورالعمل حاضر به این مقوله می‌پردازد.

۱- تعریف

روزهایی از هفته، به برگزاری جلساتی در قالب کارگاه، سخنرانی، بازدید علمی و عملی در سطوح ملی، منطقه‌ای و استانی برای آگاهی کارشناسان بخش‌های اجرایی و ترویج از آخرین یافته‌های تحقیقاتی و نتایج کاربردی آنها اختصاص می‌یابد؛ همچنین در این جلسات، محققان از مسائل و مشکلات واقعی بخش کشاورزی در منطقه آگاه شده و در نتیجه، زمینه‌های لازم برای کاربردی‌تر شدن طرح‌های تحقیقاتی و انتقال سریع‌تر یافته‌های نوین به مولدین بخش کشاورزی ایجاد می‌شود. مجموعه‌ای از یافته‌های علمی و فنی با همکاری بخش‌های تحقیقاتی، ترویجی، آموزشی و اجرا و به‌کارگیری همه وسایل آموزشی و کمک آموزشی ارائه می‌شود.

۲- هدف

۱-۲- هدف کلی

انتقال سریع یافته‌های تحقیقاتی بین کارشناسان، مروجان و بهره‌برداران.

۲-۲- اهداف اختصاصی

- ◀ آگاهی یافتن مستمر و سریع کارکنان ترویج، اجرا و بهره‌برداران پیشرو از طرح‌ها و یافته‌های تحقیقاتی کاربردی بخش کشاورزی و زیربخش‌های مرتبط با آن
- ◀ تقویت و انسجام ارتباط متقابل تحقیقات و ترویج کشاورزی
- ◀ مطالعه و شناخت سریع مشکلات و مسائل مهم تولیدی در منطقه
- ◀ به‌روز نمودن سطح اطلاعات و آگاهی کارکنان ترویج، تحقیقات و اجرا

۳- موضوعات برنامه

روی‌هم‌رفته، موضوعات هفته انتقال یافته‌های ملی، منطقه‌ای و استانی باید منطبق با سیاست‌های وزارت جهاد کشاورزی باشد که مرجع تشخیص آن دفتر

- ترویج دانش و فن آوری کشاورزی (در سطح ستاد) و مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی (در سطح استان) بوده، و بر این اساس ضروری است:
- ۱- برنامه قابلیت اجرایی (کاربردی) در شرایط بهره‌بردار را داشته باشد.
 - ۲- منطبق با برنامه‌های توسعه‌ای کشور باشد.
 - ۳- در راستای سیاست‌های اجرایی وزارت جهاد کشاورزی باشد.
 - ۴- توان تولید در استان‌های مدعو وجود داشته باشد.
 - ۵- زمینه به‌کارگیری فن آوری و یافته مدنظر را فراهم کرده و بهبود تولید و درعین حال، حفظ محیط‌زیست و بهره‌برداری صحیح از منابع پایه را در پی داشته باشد.
 - ۶- تکراری نباشد.
 - ۷- اجرای برنامه از نظر زمانی تا حد ممکن با شرایط موضوع/ محصول منطبق باشد.

۴- نحوه اجرای برنامه

- ◀ اجرای برنامه در هر زیربخش (تولیدات گیاهی، دام، شیلات، منابع طبیعی و مانند آن‌ها به‌صورت محصولی یا موضوعی است، یا به‌عبارتی، در هر برنامه مرتبط با یک محصول یا موضوع، محققان مربوطه همه زمینه‌های تخصصی آن را تدوین و عرضه خواهند کرد. در صورتی که یافته‌ها مستقل از محصول و به‌صورت موضوعی باشد، برنامه نیز به‌صورت موضوعی تدوین و اجرا خواهد شد. مؤسسه‌های تحقیقاتی می‌توانند چنین برنامه‌هایی را پیشنهاد داده و پس از تصویب اجرا کنند.
- ◀ در صورت وجود یافته جدید، اجرای برنامه در هر فصل زراعی، یک بار در یک منطقه یا چند بار در چند منطقه برنامه‌ریزی و انجام شود.
- ◀ محققان ضمن ارائه مطالب، باید فرصت مشارکت به مخاطبان بدهند و آن‌ها نیز موظف هستند درباره هر موضوع، مسائل و مشکلات تولید منطقه خود را دسته‌بندی و در کارگاه بیان کنند.

◀ بهتر است که بازدید از قسمت‌های مهم و مرتبط مؤسسه/ مرکز تحقیقات یا واحدهای بهره‌برداری در برنامه گنجانده شود.

۵- سطوح اجرای برگزاری برنامه

◀ دفتر ترویج دانش و فن‌آوری کشاورزی با همکاری مؤسسه‌ها، مراکز و پژوهشکده‌های تحقیقاتی ملی، هفته انتقال یافته‌های تحقیقاتی ملی را برنامه‌ریزی و اجرا می‌کند و ممکن است بنا به درخواست مؤسسه مجری، در سطح ستاد یا یکی از استان‌های کشور اجرا شود.

◀ مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی استان‌ها با همکاری مؤسسه‌ها و مراکز تحقیقات ملی و استانی و بر اساس طرح‌های تحقیقاتی کاربردی ملی، منطقه‌ای و استانی هفته انتقال یافته‌های تحقیقاتی منطقه‌ای و استانی را برنامه‌ریزی و اجرا می‌کند.

◀ در برنامه هفته انتقال یافته‌های تحقیقاتی منطقه‌ای، مدعوین از مناطق هم‌جوار و هم‌اقلیم دعوت شده و در برنامه شرکت می‌کنند (این موضوع می‌تواند با هماهنگی دبیر شورای مناطق پنج‌گانه هماهنگ و برنامه‌ریزی شود).

◀ در برنامه هفته انتقال یافته‌های تحقیقاتی، در صورت لزوم می‌توان از تخصص‌ها و تجارب اساتید دانشگاه‌های مرتبط نیز استفاده کرد.

◀ در صورت نیاز، کارشناسان ترویج، اجرا، شرکت‌های خدمات مشاوره فنی و مهندسی و بهره‌برداران پیشرو به یافته‌های تحقیقاتی و علمی مؤسسه‌ها و مراکز تحقیقاتی مستقر در سایر استان‌ها، مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی و مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان متقاضی موظف به انجام هماهنگی لازم در این زمینه خواهند بود.

۶- محل اجرای برنامه

◀ تاحد ممکن محل اجرای برنامه باید در یکی از مراکز تحت پوشش وزارت جهاد کشاورزی در نظر گرفته شود. درباره تامین غذا، پذیرایی و محل اسکان نیز در حد امکان باید از امکانات تحت پوشش وزارت متبوع با رعایت ضوابط استفاده شود.

۷- نماینده زیربخش‌ها

برای ایجاد هماهنگی بیش‌تر در برنامه‌ریزی‌ها، لازم است یک نفر نماینده تام‌الاختیار از جانب هر زیر بخش به شرح زیر معرفی شود:

◀ نماینده تحقیقات (مسئول انتقال یافته‌های مؤسسه / مرکز تحقیقات ملی برای برنامه‌های ملی یا مسئول انتقال یافته‌های مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان برای برنامه‌های منطقه‌ای و استانی)

◀ نماینده / نمایندگان ترویج (کارشناس گروه ممیزی رهیافت‌ها، الگوها و روش‌های ترویجی و کارشناس محصولی / موضوعی دفتر ترویج دانش و فن‌آوری کشاورزی برای برنامه‌های ملی و کارشناس اداره ترویج مدیریت هماهنگی امور ترویج استان برای برنامه‌های منطقه‌ای و استانی)

◀ نماینده زیربخش‌های اجرایی (نماینده معاونت‌های اجرایی برای برنامه‌های ملی یا نماینده مدیریت‌های اجرایی برای برنامه‌های استانی)

◀ نماینده دفتر شبکه دانش و رسانه‌های ترویجی در سطح ملی و نماینده گروه رسانه‌ها از مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی در سطح استان برای مستندسازی برنامه

◀ نماینده تشکله‌ها و تعاونی‌های تولیدی مرتبط با موضوع / محصول در سطوح ملی یا استانی

۸- شیوه برگزاری و زمان اجرای برنامه

- ◀ تاحدممکن سخنرانی‌ها در قالب پانل اجرا شود و همه محققان شرکت کننده در برنامه (مرتبط با یک محصول یا موضوع) اعم از اینکه سخنران باشند یا مطالبی را ارائه نکنند، حضور فعال داشته باشند و درباره مسائل و مشکلات مرتبط نیز بحث و تبادل نظر شود (به همین منظور، زمان لازم در نظر گرفته شود).
- ◀ بهتر است در برنامه سخنرانی‌ها، سه برنامه در صبح و یک برنامه در بعدازظهر و حداکثر چهار برنامه در یک روز گنجانده شود.
- ◀ برای بهره‌مندی مناسب‌تر مخاطبان از برنامه، اجرای هفته انتقال یافته‌ها در هفته آخر شهریورماه، هفته اول مهرماه و نیز نیمه دوم اسفندماه (مگر در موارد خاص) برنامه‌ریزی نشود.

۹- محتوای قابل ارائه در برنامه

- ◀ نتایج طرح‌های تحقیقاتی کاربردی ملی، منطقه‌ای و استانی
- ◀ نتایج طرح‌های مطالعاتی ترویج و موضوعات ترویجی مربوط به تخصص‌های حرفه‌ای مورد نیاز مروجان و کارشناسان ترویج
- ◀ نتایج حاصل از جمع‌آوری و جمع‌بندی دانش بومی (تأییدشده).

۱۰- اطلاع‌رسانی برنامه

برای افزایش سطح پوشش و اثربخشی برنامه، از رسانه‌های ترویجی مختلف نیز برای تهیه و پخش برنامه‌های خبری و آموزشی دعوت شود که این مهم را دفتر شبکه دانش و رسانه‌های ترویجی در سطح ملی و گروه مربوطه در سطح استان انجام می‌دهد.

۱۱- مخاطبان

از آنجاکه مباحث طرح‌شده در برنامه هفته انتقال یافته‌ها و نتایج حاصل از آن، تأثیر بسیاری در مدیریت تولید در عرصه خواهد داشت؛ از این‌رو، باید مخاطبان این برنامه افرادی باشند که ارتباط مستقیمی با عوامل انسانی تولید (بهره‌برداران و تولیدکنندگان) دارند یا در ایجاد الگوهای ترویجی وظیفه‌مند هستند. بر این اساس، شرکت‌کنندگان ترکیبی از موارد زیر هستند:

- ◀ مروجان مسئول پهنه‌های تولیدی
- ◀ کارشناسان محصولی / موضوعی شهرستان، استان و ستاد
- ◀ رؤسای ادارات ترویج شهرستان
- ◀ اعضای تعاونی‌ها و تشکلهای تولیدی مرتبط با موضوع
- ◀ کارشناسان مسئول انتقال یافته‌های ستادی و استانی
- ◀ اعضای شرکت‌های خدمات مشاوره فنی مهندسی کشاورزی
- ◀ کشاورزان خبره و پیشرو
- ◀ نمایندگان معاونت یا مدیریت اجرایی استان
- ◀ مددکاران ترویجی
- ◀ سایر کارشناسان موضوعی محصولی

ترویج باید با برنامه‌ریزی و انجام هماهنگی، تمهیداتی در نظر گیرد تا ضمن حضور فعال تشکلهای، تعاونی‌ها و اتحادیه‌های بخش کشاورزی در این برنامه، امکان گسترش و تحکیم آنها با موسسات و مراکز تحقیقاتی و علمی نیز فراهم شود.

۱۲- گواهی تدریس

محققان با اجرای برنامه هفته انتقال یافته‌ها در قالب دایرکردن کارگاه آموزشی و ارائه و آموزش یافته‌های تحقیقاتی به بهره‌برداران، از مزایای پیش‌بینی‌شده اعضای هیئت علمی و ترفیع سالانه آنها برخوردار می‌شوند و بر این اساس، گواهی تدریس نیز صادر خواهد شد.

۱۳- برگزاری برنامه هفته انتقال یافته‌های ملی

۱۳-۱- تعیین و اعلام عناوین برنامه

باتوجه به زمینه‌های تخصصی موجود، مؤسسه‌های تحقیقاتی ملی، باید همه یافته‌های تحقیقاتی و موضوعات کاربردی، که ترجیحاً تاکنون ارائه نشده است، را تا پایان دی‌ماه هر سال تعیین کرده و فهرست کاملی از آن‌ها را به ترتیب اولویت و به همراه تقاضای اجرای برنامه، به دفتر ترویج دانش و فن‌آوری کشاورزی معاونت آموزش و ترویج کشاورزی عرضه کنند. برنامه‌های پیشنهادی پس از جمع‌بندی در این دفتر، در گردهمایی سالانه برنامه‌ریزی انتقال یافته‌های کشور برای تصویب نهایی ارائه می‌شوند.

گردهمایی سالانه برنامه‌ریزی انتقال یافته‌های کشور هر ساله در اواخر بهمن تشکیل می‌شود. کمیته‌های مربوطه (متشکل از کارشناسان تحقیقات، ترویج و اجرا و مانند آن‌ها) ضمن بررسی تقاضا و تطابق عناوین ارائه‌شده هر مؤسسه و مرکز تحقیقاتی، موارد را بررسی، اصلاح، تصویب یا رد می‌کنند. وگرنه، طی جلسه‌ای مشترک با حضور نماینده دفتر ترویج دانش و فن‌آوری کشاورزی، دفتر امور پژوهشی و نماینده مؤسسه/مرکز تحقیقات مربوطه پیشنهادها را بررسی، رد یا تصویب می‌کنند. سرانجام پیشنهادهای تصویب‌شده، پس از تعیین اعتبار برای برنامه کاری سال بعد ابلاغ می‌شوند.

متولی اصلی این برنامه، دفتر ترویج دانش و فن‌آوری کشاورزی، با همکاری دفتر امور پژوهشی و نمایندگان معاونت‌های اجرایی، روزشمار (برنامه کاری سال بعد) برنامه‌های ملی هفته انتقال یافته‌ها را تهیه و عرضه می‌کنند؛ درباره اطلاع‌رسانی نیز همه کارهای لازم تا پایان اردیبهشت‌ماه سال آینده انجام می‌شود.

۲-۱۳- شرح وظایف، برنامه‌ریزی و اجرای برنامه

الف) وظایف مؤسسه‌ها و مراکز تحقیقات ملی

- ◀ تعیین و اعلام یافته‌های تحقیقاتی جدید کاربردی و ارسال خلاصه آن به دفتر ترویج دانش و فن‌آوری کشاورزی تا پایان دی‌ماه هر سال
- ◀ اعلام آمادگی دوباره برای اجرای برنامه دست‌کم ۴۵ روز پیش از زمان اجرای برنامه بر اساس جدول‌های روزشمار برنامه‌ها
- ◀ تأمین محل اجرای برنامه (سالن کنفرانس، مزرعه، کارگاه، نمایشگاه، آزمایشگاه و مانند این‌ها)
- ◀ مساعدت در تأمین لوازم و مواد آموزشی و کمک‌آموزشی لازم
- ◀ تهیه سرفصل موضوعات ارائه‌شونده برای هر یک از عناوین تا پایان اردیبهشت‌ماه (بر عهده محقق)
- ◀ هماهنگی با محققان جهت آمادگی کامل برای ارائه یافته‌های تحقیقاتی
- ◀ تهیه محتوای فنی برای تهیه فیلم آموزشی - ترویجی (در صورت نیاز، بر عهده محقق)
- ◀ هماهنگی برای حضور محقق در محل اجرای برنامه
- ◀ تأمین محل اسکان مخاطبان و جابه‌جایی آن‌ها از محل اسکان تا اجرای برنامه
- ◀ همکاری برای مستندسازی برنامه
- ◀ ایجاد نمایشگاه جنبی

ب) وظایف دفتر ترویج دانش و فن‌آوری کشاورزی

- ◀ هماهنگی برای حضور مدعوین در برنامه‌ها در زمان و مکان‌های مشخص‌شده، پس از اعلام آمادگی مؤسسه تحقیقاتی ذی‌ربط، دست‌کم سی روز پیش از زمان اجرای هر برنامه
- ◀ تنظیم استانداردها و دستورالعمل‌ها
- ◀ ارزیابی برنامه در طول اجرای آن
- ◀ تدوین و ارائه تحلیل کامل از اجرای کیفی برنامه بر اساس نتایج حاصل از فرم‌های ارزیابی

- ◀ انعکاس نتایج ارزیابی اجرای برنامه به دفتر، مؤسسه یا مرکز تحقیقاتی ملی
- ◀ ذی‌ربط برای بهبود روند اجرا
- ◀ اطلاع‌رسانی مناسب درباره برنامه‌ها در سطح ملی
- ◀ هماهنگی برای مستندسازی برنامه‌ها در قالب رسانه‌های ترویجی مناسب نظارت بر حسن اجرای برنامه

۱۴- برنامه هفته انتقال یافته‌های استانی

۱۴-۱- تعیین و اعلام عناوین برنامه‌های استانی

مراکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی در سطح استان‌ها با توجه به تخصص‌های موجود در آن مرکز، همه یافته‌های تحقیقاتی و کاربردی که تاکنون ارائه نشده است و یا ارائه مجدد آن ضرورت دارد، را باید تا پایان دی‌ماه هر سال معین کرده و لیست کاملی از آن‌ها را در فرم مربوطه تنظیم و به‌ضمیمه تقاضای اجرای برنامه به مدیریت هماهنگی امور ترویج کشاورزی استان ارائه کنند.

مدیریت هماهنگی امور ترویج استان موظف است در هسته فنی تحقیق آموزش و ترویج کشاورزی استان، عناوین پیشنهادی مرکز تحقیقات کشاورزی استان را بررسی کرده و حداکثر تا پایان بهمن‌ماه هر سال، نتیجه قطعی از حیث زمان و مکان و توافق‌های اعتباری مربوطه را تعیین و به مبادی زیر اعلام نمایند:

◀ مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان

◀ دفتر ترویج دانش و فن‌آوری کشاورزی

◀ دفتر امور پژوهشی

دفتر ترویج دانش و فن‌آوری کشاورزی موظف است پس از دریافت برنامه‌های استانی هفته انتقال یافته‌ها، حداکثر تا پایان فروردین‌ماه هر سال روزشمار برنامه‌های موصوف (پس از تصویب نهایی در گردهمایی برنامه‌ریزی انتقال یافته‌های تحقیقاتی کشور) را تنظیم و ارائه و در سطح ملی اطلاع‌رسانی کند. مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی استان نیز موظف است برای جلب مخاطبان و آگاهی آن‌ها در سطح استان اطلاع‌رسانی کند.

۲-۱۴- شرح وظایف، برنامه‌ریزی و اجرای برنامه

الف) وظایف مراکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان

- ◀ تعیین و اعلام یافته‌های تحقیقاتی جدید کاربردی و ارسال خلاصه آن برای مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی کشاورزی استان
- ◀ اعلام آمادگی اجرای برنامه، دست کم ۳۰ روز پیش از زمان اجرای برنامه بر اساس جداول روزشمار برنامه‌های استانی یا جداول برنامه‌های توافق شده در سطح استان
- ◀ تأمین محل اجرای برنامه (سالن کنفرانس، مزرعه، کارگاه، نمایشگاه، آزمایشگاه و مانند این‌ها)
- ◀ مساعدت در تأمین لوازم و مواد آموزشی و کمک آموزشی لازم تهیه سرفصل موضوعات ارائه‌پذیر برای هر یک از عناوین (برعهده محققان مربوطه)
- ◀ هماهنگی با محققان برای آمادگی کامل برای ارائه یافته‌های تحقیقاتی
- ◀ ایجاد نمایشگاه جنبی از یافته‌ها
- ◀ تهیه محتوای فنی جهت تهیه فیلم آموزشی ترویجی (در صورت نیاز بر عهده محقق مربوطه)
- ◀ همکاری در مستندسازی برنامه
- ◀ در صورت نیاز به اسکان مدعوین، تأمین اسکان وجابه‌جایی آنها تا محل اجرای برنامه به عهده مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان است.
- ◀ صدور گواهی شرکت در دوره برای از مخاطبان مطابق با برنامه‌های مصوب و توافق شده
- ◀ صدور گواهی تدریس برای هر یک از مدرسان و محققان ارائه‌دهنده برنامه

ب) وظایف مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی استان

- ◀ اخذ اعلام آمادگی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان برای هر برنامه
- ◀ ارزیابی برنامه و ارائه تحلیل از آن
- ◀ انعکاس نتایج ارزیابی اجرای برنامه به:
- ۱) دفتر ترویج دانش و فن آوری کشاورزی
- ۲) دفتر امور پژوهشی
- ۳) مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی ذی‌ربط
- ۴) بخش اجرایی مربوطه
- ◀ اطلاع‌رسانی مناسب درباره اجرای برنامه‌ها
- ◀ هماهنگی برای مستندسازی برنامه در قالب رسانه ترویجی مناسب
- ◀ نظارت بر حسن اجرای کار

۱۵- نظارت و ارزیابی برنامه

برای هدایت صحیح برنامه‌ها و انطباق آن با سیاست‌های کلان وزارت متبوع، برنامه، در دو بعد زیر نظارت و ارزیابی می‌شود:

الف) بعد فنی: کارشناس موضوعی دفتر ترویج دانش و فن آوری کشاورزی همچون ناظر فنی (برای برنامه‌های ملی) و یا مدیر هماهنگی ترویج استان‌ها (برای برنامه‌های منطقه‌ای و استانی) فعالیت می‌کند.

ب) بعد ترویجی: نماینده گروه رهیافت‌ها؛ الگوها و روش‌های ترویجی دفتر دانش و فن آوری کشاورزی رعایت ضوابط ترویجی و نظارت بر حسن اجرای کار را دنبال می‌کند.

در این باره، رعایت نکات زیر ضروری است:

- ◀ لازم است پس از اجرای هر برنامه انتقال یافته‌ها، شرکت‌کنندگان با دریافت فرم‌های مربوطه، سخنران یا محقق ارائه‌دهنده یافته را ارزیابی کنند.

◀ کارشناسان دفتر ترویج دانش و فن آوری کشاورزی و مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی استان‌ها پس از جمع‌بندی و استخراج نتایج ارزیابی به تفکیک هر موضوع، نتیجه را به مؤسسه یا مرکز تحقیقات مربوطه اعلام کنند.

◀ دفتر ترویج دانش و فن آوری کشاورزی و مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی استان‌ها می‌توانند با اجرای طرح‌های مطالعاتی و با کمک بخش‌های دولتی و غیردولتی، میزان اثربخشی برنامه‌های اجراشده در طول سال را بررسی کنند.

◀ چکیده مطالب ارائه‌شده به‌همراه گزارش مصور برنامه و نتایج ارزیابی شرکت‌کنندگان در برنامه هفته انتقال یافته‌های تحقیقاتی، باید پس از انتشار در اختیار دفتر ترویج دانش و فن آوری کشاورزی و استان‌های ذی‌نفع قرار گیرد (به‌صورت لوح فشرده، نشریه و مانند آن‌ها).

۱۶- اشاعه یافته‌ها

پس از اجرای برنامه‌های انتقال یافته‌های ملی، کارشناسان شرکت‌کننده در هر برنامه، حداکثر تا یک ماه پس از اجرای آن، با اطلاع قبلی به ستاد، باید دست‌کم یک کارگاه آموزشی برای سایر کارشناسان و بهره‌برداران استان خود برگزار کرده و گزارش اجرایی آن را به دفتر ترویج دانش و فن آوری کشاورزی ارسال کنند.

پس از اجرای برنامه‌های انتقال یافته‌های منطقه‌ای و استانی نیز کارشناسان شرکت‌کننده در هر برنامه، باید حداکثر تا یک ماه پس از اجرای آن، کارگاه آموزشی برای سایر کارشناسان و بهره‌برداران برگزار کرده و گزارش اجرایی آن را برای مدیر هماهنگی ترویج استان ارسال کنند.

